

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasabos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A vallás- és közoktatásügyi tárcza.

Budapest, január 22.

Az új miniszterium bemutatója fölötti vitát ma befejezték és a dolgok rendje szerint a budget vita folytatása fog következni, még pedig a kultusz tárcza s itt az általános érdeklődés természetesen az új kultuszminiszter felé fordul.

Wlassics Gyulát az új vallás és közoktatásügyi minisztert a képzelhető legnehezebb szituációk közé sodorta a Felső bizalmában nyilvánuló végzet akkor, a midőn a nemzeti köznevelés, s az államelet sarkkövét képező miniszteri tárcza költségvetésének küszöbön álló tárgyalása alkalmából oly pozíciót kell megvédelmeznie, amelynek szerepét védelmi szempontból a lig 24 óráig tanulmányozhatta, ha ugyan ennyi ideje telt erre, az egyházipolitikai programtervezetek körvonalainak minisztertársaival megállapítása közben.

Erős a hitünk, hogy Wlassics éles elméjével a rendelkezésre álló rövid idő alatt is urává lesz az összes munkák, melynek védelmezése s fejlesztése reá van bízva. Wlassics szellemi erejének hatalma azok előtt, akik vele egy légkörben éltek, ép oly ismeretes, mint azon tény, hogy rendkívül bő olvasottsággal, nagy élettapasztalattal és szertelen munkaerővel rendelkezik. Kiváló jó tulajdona, miszerint nem csak hogy maga lelkesül az általa kultivált eszmévilágért, de lelkesültté képes tenni munkatársait is, akikkel gentlemanlike önzetlenséggel osztja meg a sikerek méltánylását is. Ép ezért bízva bizunk abban,

hogy Wlassics a vallás- és közoktatásügy terén a rendelkezésre álló szerény eszközökkel is, nagy munkát fog végezni. Hogy egyetlen pillanatot sem fog elveszteni, sem egyetlen alkalmat elszalasztani, melyet tárczája javára érvényesíthet; az iránt kétely meg nem állhat. Tudásának sokszoroságát, szónoklatainak varázsát, eszmei modern voltát a budgetvita teszi tűzpróbára a képviselőházban, ahol kétszeresen nehéz a helyzete, miután oly kiváló s általános ünneplés tárgyát képező két miniszternek az utóda, akiket elfeledtetni lehetetlen, akiket pótolni igen nehéz.

Annál nyugodtabban nézünk Wlassics tudásának megnyilatkozása elé, mivel az elődeinek, gróf Csáky Albin és báró Eötvös Lorándnak tanügyi politikáját teljesen magáévá tette, mint a lehető leghevesebbet a nemzet jövőbeli kulturájának továbbfejlesztésére. A jelen izgalmainak lecsillapítása céljából pedig, vezéreszméül az egyházi és nemzetiségi izgatóelemek elszigetelését tűzte ki célul maga elé. Meg van szívében az erély is programja kiviteléhez. S főleg ahhoz, hogy minden téren megvédje a magyarság szellemi fölényét s az államhatalom tekintélyét. Az egyházipolitika számtalan alakban kerülhet a közelgő budgetvita alkalmából szóba; bármily oldalról leszen is azonban ez ügy kikezdve: Wlassics ép vértességgel indul harczba.

A tárcza tanügyi része előreláthatólag csekély érdeklődés mellett, legföllebb néhány személyi, illetve lokális érdekű alkalmi megjegyzés közben fog legördülni. Ezt az érdektelenség-

get valóban fájlalni lehet. Nem új jelenség ez. Nem is ma ismétlődik utoljára! Így volt ez kevés kivétellel majdnem 1867 óta. A tanügyi budget iránti érdek a legkisebb, s ennek megfelelőleg a budget-emelkedés is évenként a többihez arányítva a legcsekélyebb. Mintha csak tökéletes volna a magyar kultúra háztartásának berendezése s felszerelése, oly szerény a budgetemelkedés. Pedig hát ellenkezőleg van.

Az egész költségvetés, az 1894 évi költségvetés zárösszegéhez hasonlítva mindössze 907.629 frttal nagyobb. Ekkora emelkedésre kér a kultuszminiszter felhatalmazást.

A múlt évi zárösszeg 8,681.000 frtra rugott, az 1895 évi pedig 9,589.000 forintot tesz ki. Hogy 900.000 forint az ezredév ünneplése alkalmából szerfölött csekély, az kétségtelen. Menti azonban a szerénységet az a rossz szokása a magyar parlamentnek, hogy ha a takarékoskosságot láza lepi meg, ezt rendszerint a kultúra rovására enyhíti. — Innen ered az a sajnos tény, hogy az országos közoktatási tanács, tankerületi főigazgatóságok, vizsgálati bizottmányok, a középiskolai szegény tápintézetek, a különféle népnevelési célok, a siketnémák tanfolyama stb. költségvetése, tehát erőfifejtésük alapja, egyetlen fillérrel sem szaporított, ellenben több műintézetünk rendelkezési alapja jelentékenyen redukált.

Wlassics Gyulának, mint ezekből látjuk, nem lehet az anyagi erők érvényesítésében keresnie az utódok hálájára jogosító érdemeket. Tárczájának szegényes

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

Hozom Dárius párbaja.

(Humoreszk.)

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti tárczája. —

Különösen akkor fogott a szikra, ha fehér asztalnál találkozott az üzböki intelligencia. Egy egy vidámabb jellegű disznótör, rangosabb lakodalom, megannyiszor kipattantotta a titkos aspirációkat és ilyenkor rendesen nagy tervekkel gazdagodva távoztak el egymástól. Mert Üzböknön józan korában mindenki resignált, de ha az üzböki karozostól hevült től a fantáziájok, akkor nagyratörő tervekkel gazdagodva lelkesítették egymást. Ha ugyan hinni lehet Kotroczó Gyulának, Üzböknön a pleznai csatá után a republikát is kikiáltották egy disznótör lelkes vigalmi közben, szerencsére azonban e korszakos kijelentésre, melynek a „Nyalka Leopard“ volt a színhelye, nem emlékezett senki — mikor kijózanították. — Így aztán az üzböki republika elaludt.

Határozottan szerencsésebbek voltak az utcai világitás modern kérdésével. Erre egy sajnálatos katasztrófa megrökönyödése adott alkalmat. Ugyanis Som Gergely házszenelése után megöcsöndesült halottak kiéneklője Tubák D. Mihály kántor felfordult a transversalis út árkába és kimarjult a jobb karja. Kárpátoktól Adriáig, azaz a faluvégi Salamontól a tisztelen-

dő urékig egy vészkiáltás hangzott keresztül, melynek üzböki epés részleteit lehámozva tisztán állott mindenki előtt, hogy az állapotok tarthatatlanok. Ha az üzböki előljárásság az üzböki sugáruton legalább hat lámpát nem állíttat föl, Üzböknön üppgyűlést rendeznek. És ami ezután következik, arról telegen az előljárásság Isten, emberek és a bagatel bíró előtt, mert nincs érke az európai haladás iránt, hogy az előljárásság vérlázító mulasztása folytán Üzbök ott áll, hogy a szomszédos Jász-Arok-Pacsér gunymosolylyal fog tekinteni.

Ez hatott.

Az előljárásság rendkívüli közgyűlést tartott, melyen Mohioza L. János bírói tulajadó lelkesedéssel jelentette ki, hogy a szomszédos Jász-Arok-Pacsér által Üzbök lefőzetni magát nem engedi és a hat lámpát — ha lehet — öszetánczolás útján felállítja, a kántor pedig beiratja magát a kerületi betegsegélyző egyetbe és biztosítja az életét a további balesetek ellen.

Történtek hangok arra is, hogy a világitás behozatala ellenére szerencsétlenségek épenséggel nincsenek kizárva, jó lenne a személy szállító lovasutak létesítésére is az előkészítő lépéseket megtenni, mely — bizonyos — és ez a szó nyomatékkal volt hangsúlyozva, — alkalmakkor embermentő szolgálatokra lenne hivatott, a mire egy üzböki Károlyi Gábor közbeszólt:

— Hajszen jó is lenne, ha grófunk lenne, oszt az csinálna.

A közvilágitás problémája azonban hat lámpa erejéig megoldott, és hogy most a közvélemény erejét így kipróbálták, kedvet kaptak magasabb vágyakra is.

A „Nyalka Leopard“ sambre szeparéjában ültek hárman. A totykos Hegymöggy Ignác, Üzbök dignitoriusa, Hozom Dárius, az üzböki viveur és Darabos Imre, Üzbök aluminium-tollu főjegyzője oszondesen kvatterkázta és Üzbökre vonatkozó planumokat terveszték.

— Selyemgyárat, vagy agrarius bankot létesítenek-e Üzböknön?

Hozom negédesen szólt közbe:

— Náci, az agrarius bankot ne engedjük. Ha Üzbök szomjuhozik a hirnévre, miként a zsoltárbeli szarvas a híves patakra, az agrarius bankot megcsinálom én. Engem válasszatok meg pénztárnoknak, engem, Hozom Dáriust. Ha az üzböki betétek engedik, többet elkezelek én abból, mint a László malomból.

— Fiuk: hogy fogják akkor Üzböket emlegetni, de, hogy!

Náci bácsi indignálódva vetette el ezt a bizarr eszmét.

— Kevés vagy te ahhoz, öcskös. Pénzsel más számár ember is tud csinálni. Csinálj üres kezzel.

Hozom egy eszmétől megkapva kiáltott föl:

dotációja nem teszi rá nézve lehetővé azt, hogy mint Trefort tette, egész sorozatát emelje föl a szebbnél-szebb tanügyi palotáknak.

Megmarad azonban részére, korlátlan szabadsággal a szellemi alkotások teré. Itt érvényesítheti ő logikus következetességgel eszméit és tapasztalatait.

BELFÖLD.

A hátralevő két egyházpolitikai javaslat. A kormány — miként illetékes forrásból értesülünk — elhatározta, hogy a még el nem intézett két egyházpolitikai törvényjavaslatot még e hó második felében tüzeti a főrendiházban napirendre és biztosra vehető, hogy a két javaslatnak a főrendiházban, ha nem is nagy többsége, de többsége lesz.

A kultusz-budget tárgyalása. A képviselőház csütörtökön tartja legközelebbi ülését, melynek napirendjén a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetése lesz. Szólásra többen vannak már feljegyezve. Fenyvessy Ferencz előadó beszéde után fel fog szólni Wlassics Gyula kultuszminister, hogy programját részletesen kifejtse.

Szilágyi Dezső.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —

Budapest, január 23.

A magyar képviselőháznak csak legőszintébb szerenosekivánatunkat fejezhetjük ki a választásért, melylyel Szilágyi Dezső volt igazságügyi minisztert hatalmas többséggel a képviselőház elnökévé választotta. Maradandó becsületére válik a magyar parlamentnek, hogy a képviselőház elnöke, a törvényhozási téren fényesen bevált államférfiúi lángelméje által az egész civilizált világon hírneves parlamentárius, Szilágyi Dezső lett. A választás oly nagy többséggel történt, hogy az ily félre nem ismerhető bizalmi szavazat a volt szabadelvű reform-miniszter: Szilágyi Dezsőnek, személyesen is kell hogy tiszteletet szerzett és örömet okozott legyen.

Szilágyi beszédét, melylyel elnöki székét elfoglalta és a választást megköszönte, — saját és az alelnök nevében, — még az ellenzék is élénk tetszéssel fogadta. — Epp így a legkedvezőbb, jól megérdemelt fogadtatásban részesült Berzeviczy Albert, volt közoktatásügyi államtitkár, egy elsőrangú, genialis államférfiúi képességgel bíró parlamentá-

rius megválasztása alelnökké. Ez az elnökválasztás egyuttal tagadhatatlan politikai sikere Bánffy báró miniszterelnöknek és minisztériumának, mert ez a szavazás bizonyítja, hogy a jelen szabadelvű kormány legalább is 66 szavazatnyit többség felett rendelkezik.

Még az ellenzéki vezérek is elismerik, hogy a kormánypárt ennél a titkos választásnál követendő példáját szolgáltatva a megbízható pártfegyelemnek és a belső összetartó erőnek. Szilágyi Dezsőnek államférfiúi okosság és bírói igazságérzet által kitünő beszéde és ez államférfiúnak magas genialitása eleven kezessége annak, hogy az ő elnöksége alatt a képviselőházban a parlamenti viták méltósága magas színvonalon lesz tartva és a szólásszabadság ellenlarmázás által megkísérlett esetleges merényletekkel szemben a szellemi energia erkölcsi hatalmával mindenkor megvédelmezve. Különös tetszést érdemel, és kapott, Szilágyi azon kijelentése, hogy nem tekinti magát csak a ház egy részének mandatáriusán, hanem az egész képviselőház elnökének. Ő úgy, mint elnöktársai, iparkodni fog a részrehajlatlanság eszményét, az igazságosságot és a kisebbség legitim jogainak tiszteletét megvalósítani és rajta lesz, hogy a képviselőház alkotmányos jogai mindig érvényre jussanak. Kérése, hogy a képviselőház minden egyes tagja támogassa őt és elnöktársait ezeknek a kölcsönös igazságszeretettel végzendő köteleességeknek a teljesítésében, — nemcsak általános tetszéssel találkozott, hanem a legrövidebb idő alatt kedvező befolyást is fog gyakorolni a képviselőházi viták nyugodtságára és méltóságára.

A parlamentáris modor.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —

Budapest, január 23.

Századévek óta köztudomású tény az, hogy a nagy betegségek járványai hihetetlen gyorsasággal ragadnak el egyik nemzetről a másikra. Az anyagi erő ezen rozsdafoltjainál, a vándorló járványoknál sokkal gyorsabban terjed a szellemi járvány. Míg azonban amaz a kevésbé művelt néposztálynál hamarabb lel fészekre, s a műveltebb elemekhez alig férkőzhetik be, azalatt a szellemi járvány az intelligencia osztályait inficiálja első sorban, míg az alsóbb nép körébe, ha eljut is, csak nehezen verhet gyökeret

Ma az európai eszmeáramlatokat megfigyelve, két igen erős idegen importot képező eszmeáramlatot látunk honunk

határai közt divatosnak. Mindkettő ép azért szembeötöl, mivel a magyar nemzet jellemvonásaitól idegenek. Egyik a társaságbeli nyereség, s a másik a vele határos tünet: a parlamentáris modortalanság.

Az udvariasság és a parlamentáris jó modor jellemezte a magyart egy ezredév óta. — Ma ez másképen van. Nem mondhatjuk, hogy kiveszett volna régi jó tulajdonságunk, csak némileg divatját multá. Kétségtelen, hogy e beteges tünet, mely a parlamentáris életet eldurvitja, a komoly tanácskozásokat lehetlenné teszi, parlamentünk színvonalát lealacsonyítja: csak rövid életű lehet. Az izléstelenség és durvaság, a parlamentek történetének tanúsága szerint, soha és sehol nem volt hosszú életű.

Parlamentari életünknek azonban nem ez a legnagyobb baja; van ott egy nagyobb baj és pedig az, hogy az állandósult izléstelenség és durvaság mellett a parlamenti narctéren oly alakok honosodtak meg, a kik előtt a jó izlés és szép érzék iskolái ismeretlenek. Ezenfelül az a hibás taktika jött divatba néhány év óta parlamentünkben, hogy a párt háttá szorult, mint tartalék és a hadsorok elő miniszterek vívták meg győzelmes harcát az ellenzék vezérférfiaival és táborával. küzdelem ily sajátságos taktikája annyira megszokottá lett, hogy a szabadelvű párt azon tagjai, a kik nem ültek a miniszteri székeken, már szinte elszoktak az elsőrangú kérdéseknél szerepet vállalni és egyéni tudásuk sulyának érvényt szerezni. E sajátságú és épen nem indokolható visszavonultság ellenében az ellenzéki pártok apraja-nagyja megjelent a küzdőtéren, s ha másképen nem, hát — szellemi képességének osekélysege szerint — hahotázással, hühögással, hochozással, és artikulátlan állati hangok hallatásával érvényesíté tehetségét.

Darányi Ignácnak, a szabadelvűpárt régi kipróbált tagjának fellépése, nagy sikere, férfias nyíltsága megtörni látszott az általunk ismét hibásnak nevezett taktikát. Örömmel láttuk Darányit fellépni, azt olvasva ki belőle, hogy ez entulnem lesz kénytelen a kormányvédenia szabadelvű pártot, a parlamenti élet rendszeres követelménye szerint, a szabadelvű pártfogja védelmezni a kebeléből alakult kormányt és politikáját.

Darányi nagyszabású beszédével azon helyet foglalta el, amelyen legkiválóbb államférfiaink védelmezték a parlamenti életet leg-súlyosabb napjaiban. Meg vagyunk győződve, hogy utána ugyanannyi lelkesedéssel, ugyanoly nyíltsággal s hozzá hasonló erélyességgel a szabadelvű párt több kiváló tagja szintén kilép a sikra a kormány védelmére. De mi nem ebben találjuk a nagy politikai nyereséget; mivel meggyőződésünk szerint a kormány tagjai egyenként és összevéve képesek a maguk álláspontját megvédeni, ha arra szükség van; hanem abban, hogy ez által

— Náci, kérjünk Üzbökre egy állami tücsináló gyárat.

— Hát szabók vagyunk mi, mi?

— Adjuk meg az eszmét a halott-hamvasztásra.

— Menj már te demografus, fuss . . .

Hozom felállott, csontos bütyköit a rozoga vendéglő asztalára hajította.

— Termeltem egy korszakos eszmét, közelebb fiuk, még a falnak is lehetnek füleik.

Hozom oly fontoskodva szólott, hogy környezete szükségesnek látta a tanácskozást sepegésre átváltoztatni. Osszebujtak és ott állapították meg Üzbök hírességének titkos módjait. Jeant, az üzböki pinczért, mikor véletlenül benézett az extra szeparéba, jelentőség-teljesen tuszkolták ki.

No de tisztelettel alólirottat ez nem tusirozza. Hízlek magamnak azzal, hogy Üzbök minden mozgalmával, mint a Lehel kürtjének rendes levelezője offé vagyok és így a szerkesztő urnak, miközben a szegény iskolásoknak 50 drb elhasznált újságbélyeget adtam a postára (a jókedvű adakozókat áldja meg az ég) sokatjelentőleg irtam meg, hogy Üzbökön valami készül. De a szerkesztő ur ezen jelentésemet alaposan félreértette, mert miközben aradozó szavakkal demonstrálta, hogy Jász-Arok-Pacséron a liberális javaslatok mellett nagy tüntetések voltak, keserűen tódította

meg azzal, hogy lám Üzbökön nem akar történni semmi . . .

Okos volt megbánnia, Hiszen Kliónak póstamunkát adott Üzbök, ama bizonyos éroztablákat kellett elövennie, hogy a következőket fölírja:

Hozom Dárius közzgazdász, ki legutóbb a valutarendezésről tartott bállal egybekötött felolvasást, kihivatta Szilágyi Dezsőt, ki több évekig terjedő minisztersége alatt mindez ideig nem adta meg (most már meg sem adhatja) a járásbírósgát a telekkönyvi hivatallal egyetemben.

Az eset kiváló módon izgatta az üzbökiet. Hogy az országos közvéleményt kellő módon tájékoztassák, Üzbökön megalapították a sajtóirodát. A Kürt vezérczikket irt, majd állandó rovatot nyitott az ügynek. Hozom, világosan azért, hogy pressiót gyakoroljon Szilágyira, egy automata — mérlegen megmérte magát. Nyolcvankét kilót nyomott éhomra. Tanukkal tudta ezt a dolgot igazolni.

A „Kürthöz” személyesen vittük az ügy részleteit, majd az orsz. központi lapokhoz deputációit indítottunk, hogy a dolgot kellő módon megértessük, Üzböknek egy kis világhír kell. Tegyük meg! Az újságináló uraknak meg csak egy kis nyomdafestékbe kerül.

Üzbökön az ötletes Hozom diadalának tetőpontján lubiczkolt. Az üzböki nöegylet jegy-

zőkönyvileg konstataálta, hogy azt a férfit homlokon kellene csókolni.

Mi őszintén szólva, abban a véleményben voltunk, hogy a Hozom bravuratiklijje befogja járnai az európai sajtót. Mert hallatlan dolog is az, hogy egy minisztert kihivjanak, a miért lábball tiporta a lokálpatriotizmust.

Es lázas érdeklődéssel vártuk az újságokat.

Az újságok pedig kutyába se vették az egész affért. Nevezetesen Hozom Dárius esete összeesett egy szegedi diurnista dolgával, aki ebben az időben nem valami hízelgő szavakkal nyilatkozott az igazságügyminiszterről, a miért a miniszter meg is indította a becsületsértési pört a szegedi diurnista ellen. Hozom, a ki becsületbeli ügyekben igen verzirt volt, kijelentette, hogy még a becsületsértési ügy el nem dől, ő nem bolygatja az affért.

— Fiuk, a dekorum a fő, mondotta jelentőség-teljesen.

Es igaza is volt. Ő ugyan szépen őrizte meg a dekorumot. Kijelentette, hogy igea is kihivta Szilágyit, de csupán az országgyűlésből egy befolyásos kormánypárti képviselő segítségével és pedig azért, hogy a magáról megfeledezett diurnista állására pályázzék.

Es ez affér óta Üzbökön újra nem történnik semmi.

VERNER LÁSZLÓ.

megszűnik a személyes jellegű párbaj az egyes miniszter és az egész ellenzék között és ezzel a parlamenti élet kétségtelenül régi nemességét és hagyományos fenkölttségét vissza fogja nyerni.

A szabadelvű párt szellemi tulsulya ez által teljes nagyságában fog érvényesülni. — Megelevenülnek a tulságos pihenéstől elzibadt tagok és fellépésük határozottsága szigoruan megvonhatja a kötelező illem azon határvonalait, amelyek a magyar országgyűlés tagjait a tulságtól a legujabb időkig megóvták.

IDŐJÁRÁS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 753.0 milliméter, délután 2 órakor 754.4 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 1.5, délután 2 órakor C° + 0.6. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 2, délután 2 órakor EK. 2. Felhőzet: reggel borult, esik, havaz, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 4 milliméter.

Arad és a millennium.

— A Kölcsey-Egyesület tervei. —

A Kölcsey Egyesület titkári jelentéséből vesszük ki az alábbi részt, mely érdekes dolgokat mond el arra nézve, milyen tervei vannak a millenniumra a mondott egyesületnek.

Millennium. Ezen czimen foglalom össze mindama eseményeket, melyek a millennium megünneplése és egyesületünknek a millenniumi kiállításon való részvételére vonatkoznak.

Első helyen említendő ezek között a „kulturális palota” fölépítése Aradon a millenniumra.

E tárgyban az elmúlt év április havában egyesületi elnökünk, alelnökünk részvéte mellett az aradi összes kultur-egyesületek értekezletet tartottak. Az ügy vezetésére ekkor Arad szab. kir. város polgármesterét sikerült megnyerniök.

Ennyiben áll a kultur-palota ügye ma. Az ügy helyi, legfőbb magyar érdekű volta a nagymérvű költségei aligha engedik ez eszme megvalósítását 1896-ra. Csak két lehetőség biztosíthatná a sikert: egyik ha a millennium megünneplése csakugyan 98. évre halasztatnék, vagy ha a tek. közgyűlés e tárgyat a muzeum palotával kombinálva, országos ügyggyé tenni sietne. Csak egy van, ami ezeket is fölöslegessé tehetné; városunk és megyénk tehetős nagy urainak nagylelkűsége. Valamint, ha egykoron e, vegyes ország részben a magyar műveltség temploma felépül, — ahoz csupán az alapköveket szolgáltathatja a nép — felnyúló tornyait és messze fénylő díszét pedig nagyjaink lelkéből kell kapnia; ép úgy e palotának is, — mint amaz eszme symbolumának — vagyonos nagy uraink magasabb eszméi felfogásából és gazdagságából kell megszületnie.

Bár szorosan nem ide tartozik, de ezuttal itt kell megemlékeznünk a glogováci óthalomról is. Ezen östörténeti érdekű halmok, bár tényleg 1893. óta, de jogilag csak az elmúlt év december 31-én jutottak szerződésileg az egyesület tulajdonába. E 100 frton vásárolt, 3 hold terjedelmű halmok jelentékeny jövedelmi forrást képeznek, de még ennél is nagyobb értékük, elrejtett értékük régészeti szempontból van. Egyesületünket e birtok megszerzése ügyében igaz hálára kötelezte ns. Végh Aurél jószágigazgató ur — ki a legnagyobb jóakarattal karolta fel ez ügyet. Köszönet illeti szives közbenjárásáért Buja Sándor urat. A régészeti kincseket azonban csak ásatás deríthetné fel, melyre egyesületünk jelen korlátolt anyagi körülményei között nem vállalkoztatik; ez okból kell szerveztetnie a paulisi és új-paulisi ósrégészeti telepeket, a Szent-Anna melletti Papok halmát és a Szent-Anna és Simánd közötti őstelepet; Nagylak táján a Kunhalmokat, a pécskai romai castrumot, a szabadhely déznai limes (római ut) föltárását, Csála várát a török hódoltság korából, a borosjenői és simándi magyar középkori telepet, a szt-annai aranygyűrűt a népvándorlás korából, a sikiói kutba rejtett kincseket és még sok egyebet Aradmegyének régészeti telepeiben klasszikus földjén, a hogy megyénket Szendrői János dr., az országos régészeti és embertani társulat titkára, elnevezte.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 24. —

Boros. — Fagyont körüli hőmérséklet. — Havas eső.

Az alföldi transverzális út.

Arad, január 23.

Lukács Béla miniszterségének méltatásával, általánosságban már foglalkozván, e helyen csupán az Alföldön át a Bihar felé irányított nagy transzverzális állami-ut politikai és közgazdasági jelentőségére kívánunk rámutatni.

Ha semmi egyebet nem tett volna is Lukács Béla miniszterségének rövid ideje alatt, (pedig az ország minden részében maradó alkotások hirdetik szervező és teremtő munkásságát) már a közutak rendezésével is kiemelhetné az ország háláját. Mert nálunk a jó utak épen az Alföld területén a megélhetésnek is elsőrendű emeltyűt képezik, miután mind a mai napig nagy vidékek, alkalmas közlekedési vonalak híjában a szó szoros értelmében saját zsirjukban fuladoznak. A vasuti hálózatok kibővülésével tehát mellözhetetlen vala a régi idők által megszabott utirányok átalakítása is s Lukács Béla az állami utak elkészítésével Bajától keletre irányított új állami uttal a délkeleti felföldiek oly rég óta sóvárgott kapcsolatát hatalmasan elősegíteni készült.

A Nagyvárad-Aradtól be Kolozsvár—Torda—Gyulafehérvár—Déva vidékeig elterülő hegyvidék, (a melytől Erdölve-Erdély vagyis Erdőntuli ország neve is ered) évszázadokon keresztül áthághatatlan válaszfalként emelkedett az Alföld és az erdélyi részek között. — Lukács Bélának jutott először eszébe, hogy e földrajzi izoláltsága következtében ethnikailag és politikailag is olyan sajátágos külön állásra emelkedett területet csupán alkalmas utakkal kapcsolhatjuk szorosabban az állam törzséhez.

Ha a múlt századoknak egy Lukács Béla akad, sem a Hora lázadok, sem az 1848—49-iki oláh pusztításokat és vérengzéseket nem sinli az erdélyi magyarság. Mert ez a terület századokon át a mi Montenegrónkat képezte, a hol az állami élet lüktetésétől és a vármegyei hatóság kormánypálcájától jóformán függetlenül fejlődött hegyi községek lakossága a legkalandosabb vállalkozásoknak kész eszközeül szolgált. A Hora lázadást még a szomszéd Hunyadmegye is csak harmadnap tudhatta meg s ötödnap értesült Kristyor Brád feldulatása felől a kolozsvári gubernium, mely csak hetek múlva indíthatott oda fegyveres erőt.

A Bajáról kiinduló nagy országút egyik további rendeltetése Belényesről az Aranyos-mellékét Topanfálfánál és Halmágyánál a Fehér Körös mentén Déva, Torda és Gyula-Fehérvárról már részben a meg is nyitott országutakkal a forgalomnak és az állami biztonságnak hozzáférhetővé tenni, éreztetni a magyarságtól meglehetősen elzárt havasi mőcokkal és mokajokkal a magyar állam művelő és nemesítő befolyását. Ezért a nevezetes és eredményeiben még ezután méltányolható kezdeményezésért egymagában elismerést érdemel Lukács Béla.

HIREK.

Január 24. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Timót. — Protestáns naptár: Timót. — Görög-keleti naptár (Január 12.): Tacziána. — A nap kél 7 óra 37 perczkor, nyugszik 4 óra 47 perczkor.

Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Január 27. Az aradi „Vöröskereszt” egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor (Megyei takarékpénztár.)

Január 27. A Kölcsey-Egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

Január 27. A tornaegyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Városháza.)

A megyei takarékpénztár új részvényei.

— Saját tudósítónktól. —

Az aradmegyei takarékpénztár igazgatósága, választmányja és felügyelőbizottsága tegnap délután együttes ülést tartott, Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán elnöklése alatt.

Az igazgatóság előterjesztette az 1894. évről szóló zárszámadásokat és a mérleget, amelyek ismét fényesen dokumentálják az intézet folytonos emelkedését és virágzását.

A mérleg előterjesztése után az elnök benyújtotta az igazgatóság egy indítványát ötszáz darab új részvény kibocsátására nézve.

Az igazgatóság ugyanis egyrészt a folyton növekedő forgalommal és kiterjedő üzletkörrel akarja az intézet tőkét összhangzásba hozni, másrészt pedig az új részvények kibocsátásával befolyó összeget a záloglevél-üzlet intenzívebb művelésére óhajtja fordítani.

Egy-egy új részvény ára 750 frt lesz.

Az így befolyó 375,000 forintból 100,000 frt az alaptőkéhez csatolatik, 275,000 frt pedig a tartalékalaphoz.

Az új részvényekre a régi részvényesek gyakorolhatják az elővételi jogot, akként, hogy két régi részvény tulajdonosa egy új részvényre, egy részvény tulajdonosa pedig egy részvényutalványra tarthat igényt.

Ez indítványt a jelenlevők egyhangulag elfogadták, s el fogja fogadni minden valószínűség szerint a február hó 10-ére egybehívott közgyűlés is.

Megemlítjük itt is most, hogy a jelenleg kibocsátott részvényekkel az aradmegyei takarékpénztár alaptőkéje és tartalék alapja meghaladja a egy millió frtot.

— A hivatalos lapból. A király Butujás József járásbírósi nyugalmazott hivatalosolgának, sok évi hű és buzgó szolgálata elismerésül, az ezüst érdemkeresztet adományozta.

— Az új belügyminiszter. Peroczei Dezső tegnap tudatta Arad város törvényhatóságával, hogy a belügyi tárca vezetését átvette. Kéri a törvényhatóságot, hogy őt nehez munkájában hathatósan támogassa.

— Az utolsó felolvasás. A Kölcsey egyesület kiváló sikerű felolvasó-cziklusát szombaton fejezi be. Ha az egyáltalában lehetséges lenne, ez utolsó felolvasó estre, még az eddiginél is nagyobb számban jelennék meg a közönség. Nemesak a bucsu miatt, hanem a műsor három számának kiváló vonzerejénél fogva. A kegyeleté lesz az első szám. A felejtetlen emlékü íróról, Iványi Ödönről írt baráti visszaemlékezést Murai Károly, az elhunytnak egykori aradi szerkesztő társa; ezt fogja Buja Sándor felolvasni. Utána Balassa Jenő fogja Rónaszéki Gusztávnak olyan dolgozatát felolvasni, melynek 30 percznyi időtartamából a hallgatók legalább 27 és fél perczet nevetve fognak eltölteni. Szintársulatunk művezetője ugyanis gazdag emlékeiből egynéhányat összegyűjtött, melyek a színészet humorát illusztrálják. A színészek és a cigányok humora pedig tudvalegőleg igen jó. Es hogy a Kölcsey-egyesület felolvasásaitól bucsuzó közönség műelvezete teljes legyen, ezután remek hangu primadonnánk R. Réthy Laura sokszor kiemelt énekművészetével „Faust” operából az ékszeráriát fogja előadni, a hivatalos műsor szerint. Hogy ráadásul magyar népdalok is lesznek, arról kezeskedik a közönség, melynek tapsai okvetlenül kiegészítik a rendezőbizottság tervezetét.

— **A difteritisz-járvány.** A szerum alkalmazása óta a halálozások elenyészően csekélyek a betegedéssel szemben. Így a jelen évben ezideig tizenöt difteritisz-betegedést jelentettek be az aradi orvosi hivatalnál. A betegek közül csak upá negy-halhat meg.

— **Beteg püspök.** Temesvárról írja tudósítónk, hogy Popovics Nikánor püspök lábikráján véromlést konstataáltak, a minek következtében a püspök súlyosan megbetegedett s állapota rohamosan rosszabbodott. Az orvosok a beteg püspökön a vérméregzés aggasztó tüneteit konstataáltak.

— **Apad a Maros.** A Maros, amióta a jég elindult, — szenvedélyesen apad. Ez a kitétel a legkorrektebb a Maros jelenlegi vizállásának jelentésére. A víz jelenleg a zérus alatt 1-12 métert mutat.

— **Az éhező gyermekek jöltevé.** Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület istápolójait az elmúlt héten a következő nemes szívű emberbarátok voltak szívesek szeretetükben részesíteni. Erdődy Ignáczné urnő egy piknik maradékaiból 2 nagy kenyert és ételeket, Hermann Gyuláné urnő 5 koszu vereshagymát, Weidenfeld Lajosné urnő egy sonkát, Vég Aurelne urnő egy fazék zsirt, Szontagh Gézáné urnő süteményeket, Bónay Ernő ur (Kis-Zombor) 6 szék burgonyát, az aradi takarékos és segély egyesület igazgatósága 2 frt 73 krt. Hermann Gyula egy ruhafogast. Midőn a fent megnevezett jólelkű gyermekbarátoknak szíves megemlékezésükért hálás köszönetet mondok, tisztelettel ajánlom árvainkat a humánus érzésű közönség jóakaratu figyelmébe. Hausser Károlyné egyes. elnök. Ezen hét folyama alatt a szegénytanulók éttermében a felügyeletet Hermann Gyuláné és Szontagh Gézáné urnők teljesítik.

— **A tavaszias jelleg,** mely pár nap óta az időjárást uralta, oszló fálben van. Sőt tegnap újból hullani kezdett a hó. Ilyen biztató előjelek után nem lehetetlen, hogy az idén még — korcsolyázni fogunk a városligeti kis pályán.

— **A színházi szivarozók.** Az utóbbi időben nagyon lábra kapott Aradon a színházban való szivarozás. Nem is szólva, hogy a délutáni előadások páholyközönsége a homályos háttérben bagóvégre fogta a műélvezetet, az esti közönség egynémelyike is hasonlóképp cselekedett. Tegnap este egy Geleiferencz nevű ur vonult vissza egyik mellékhelyiség magányába, s ott füstölgött. A füst ellepte a folyosót, s így jött rá a dologra az ott sétáló tüzoltó. Gelei ur kezdetben hamis nevet vallott be, s éppen ezért emelték fel a büntetést három napra. A másik színházi füstölgő Nedelkó János, ki a karzatról lejövet, rágyújtott egy szivarra, ám vesztére, mert a rendőr lecsipte, s most huszonnégyórát magányra van kárhoztatva.

— **Az állami reáliskoláknál a fizetéseket szabályozó törvény fokozatos végrehajtása s egyszersmind a tanügyi szolgálat érdekében is kettővel szaporítottatni fog ez idén a hetedik fizetési osztályba tartozó igazgatói állások száma megfelelő csökkentése mellett a nyolcadik, fizetési osztályba tartozó igazgatói állásoknak. Szaporítani fogják továbbá ez év folyamán a reáliskolai tanárok számát is, tekintettel arra, hogy a budapesti reáliskolák annyira túlnépesek, hogy a VI. kerületi reáliskolát fokozatosan főreáliskolává kell fejleszteni, a mi három új tanári állás rendszeresítését teszi szükségessé. A vidéki reáliskolai tanárok számát is növesztetni fogják kettővel, minthogy több helyütt állandóan párhuzamos osztályokat kell fenntartani.**

— **Nagy export Arad megyéből.** A baromfi-kereskedés a mi egész vidékünkön, főképp azonban Arad, Csanád és Békés vármegyében évről-évre mind nagyobb mérveket ölt. Különösen Ausztriába és Németországba jelentékeny az export. A kivételre dolgozó cségek ügynökei folyton nton vannak s nap nap után indítanak szállítványokat környékünkől. Az élő szárnyasokon kívül Makóról igen sok levágott libát szállítanak külföldre

és Bécsbe; egyedül Makó közel 500.000 forint értékű naromfit és baromfiterméket exportál egy esztendő leforgása alatt. Nem számítva azon leölt baromfiakat, a melyek póstán kerülnek forgalomba, a múlt esztendőben több mint 15.000 métermázsa baromfit adott föl: Békés, Békés-Csaba, Gyoma, Mezöberény, Szarvas és Makó városa. 1892-ban az export innen 10.880 mmázsa volt. Ezen városokon kívül, főképp Szemlák, Orosháza, Pécska, Szt. Anna, Székudvar és Boros-Sebes póstai kosarakban szállítják naponta tömegesen produktumaikat leginkább Németországba. Egyre-másra, azaz összeségében véve a szállítványokat, konstataálnunk lehet, hogy Békés, Csanád és Arad vármegyéből évenként legalább is 5-6 millió forint értékű baromfi és baromfitermék forgalomba jut. Ez a jövedelem mindenesetre nagyon sokat lendít az amugy is válságos viszonyok között élő gazdákon. Csak az a kár, hogy az Alföldön nincsen meg minden községben fölkarolva a baromfitermesztés; ha majd egyszer ez is megtörténik, talán a provinciális városok is olcsóbban hozzáférhetnek baromfiakhoz, mint mostanában. Megegett már nem egy izben, hogy Aradon drágábban kellett a csirkéket fizetni, mint pl. Budapesten is.

— **Az agrár szocializmus enyhítése tárgyában** — mint értesültünk — Tallián Béla, Békésvármegye főispánja terjedelmes memorandumot nyújtott át Perczel Dező belügyminiszternek. Ennek kapcsán egyszersmind eleget tett az előbbi kormány ama megbízatásának, melyet ez ügyben kapott és egyuttal előterjesztette: A munkások és cselédek sorsának betegség, baleset, rokkantság és aggkor esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslat tervezetét. E tervezet 8 fejezetből és 97 szakaszból áll; a cselédek és magánmunkásokról szóló 1876. évi 13. t-cz. módosításáról szóló trvjavaslat tervezetét s végül az alföldi munkás-statisztikát.

— **A Vénus csillag 1895-ben** A szerelem istenasszonyának csillaga, a melynek fényes ragyogását eddig csak a hajnalban is ébren levők láthatták, a tegnapi nappal először tűnt fel ez évben, mint esti csillag. Bátorító jel a farsangoló, bálozó fiatalok számára. Egész augusztus elejéig lesz látható a Vénus, mint esti csillag. Akkor egy időre a nap eltakarja előlünk s csak október közepén fog újból előtűnni. Az év végén ismét mint hajnali csillag fogja végnélküli pályáját futni. 1896. év február 1-én a Vénus és az oly ritkán látható Merkúr egész közel jutnak egymás mellé; az utóbbi tíz napig lesz látható.

— **A Margitsziget megvétele.** A főváros tanácsa tegnap elhatározta, hogy a főváros nevében elfogadja József főhercegnek a Margitsziget eladása ügyében tett ajánlatát, illetve megveszi a Margitszigetet. Az ügyet a tanács tegnapi ülésében, amelyben Kammermayer Károly polgármester elnökölt, Haberhauser János tanácsos referálta. A tanács elhatározását azzal okolja meg, hogy a főváros amugy is szegény üdülő helyekben s a nagy közönség érdekében áll, hogy a sziget a főváros tulajdonában legyen. A főváros mai pénzügyi viszonyai mellett nagy teher ugyan a sziget megvásárlása, nagy teher lesz a jövőben a szigetnek, mint nyilvános mulatóhelynek a fenntartása is, de a tanács nem zárkozhatik el az elől az általános óhajlás elől, hogy a szigetet nyegyedfél millió forintot megszerezze a fővárosnak. A megvásárláshoz azonban feltételt kötik ki, hogy a kormány a Margithidat a szigettel kösse össze, és a szigetet a jégzajlások ellen védőgáttal építtesse körül. A tanács határozatát, mielőtt a közgyűlés elé terjesztanék, kiadják a pénzügyi bizottságnak a finanziaális rész elintézése végett.

— **Wekerle és a hordár.** A „Magyarország”-ban olvassuk: Piroképi kis hordár áll a Kossuth Lajos-utca sarkán, a hol nagy lángot vető gyufával bizonyos előkelőséggel egy Wekerle-

le-szivarra gyújt. Hirtelen egy szálas, vállas ur terem előtte, a kinek a hóna alatt elszaladhatna ez a pirossapkás apró ember.

— **Kérek tüzet!** . . . A hordár csudálatos bámulattal, remegő kézzel három gyufára is rágyújt egyszerre. Az a magas nagy ember pedig kezet szorít azzal a pirossapkás, pirosképi kis hordárral a ki erre a saphájánál is vörösebb lett. Hogyis ne, hát melyik hordár fogott eddig kezet — Wekerle Sándorral. Mert hát a vállas nagy ember Wekerle volt . . .

— **Makói takarékpénztár.** A makói takarékpénztár vasárnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. A múlt évi nyereség 18,372 frt 73 krt tesz ki, melyből részvényenkint 10 frt osztalékot fizetnek ki.

— **A francia köztársasági elnök Magyarországon.** A francia köztársaság új elnöke: Felix Faure szenvedélyes vadász. — Mint ilyen fordult meg néhányszor Magyarországon. 1893-ban ugyanis gróf Montebello, Barrere, müncheni francia követ, gróf Keriegue s több francia ur társaságában nagy vadászterületet bérelt Efferding osztrák falu mellett. A Duna másik partján, magyar területen fekszik báró Hirsch birtoka s a vadásztársaság, mely 1893-ban kétszer, szeptemberben és decemberben jött Efferdingbe vadászni, többször megfordult báró Hirschnél is, akivel jó szomszédi viszonyt tartottak fenn. — Faure gyakran ellátogatott barátjaival az efferdingi vendéglőbe, hol egy-két pohár sör mellett vígan anekdotáztak. Faure igen kedélyes ur, ember s barátjai láthatólag nagy respektussal környezték. Efferdingben egyszer ellátogatott Modelsperger cserzőmesterhez is, kit kollegájaként üdvözölt.

— **Sztrájk Pozsonyban.** A pozsonyi vasöntő munkások elhatározták, hogy a Dohnál-téle gyárban beszüntetik a munkát. Ott is hagyta a műhelyeket s körleveleket küldtek szét az ország és külföld összes munkáslapjaiba, hogy az illető cég „csabitásai”-nak szilárdan ellenálljanak és sürgetik az összetartást. Kevesebb munkaidőt és több fizetést követelnek.

— **Áttolvajkodta a telet.** A múlt héten eltűnt Lukácsi Lajos ügyvédnek egy értékes szőnyege. A tettest most fogta el a rendőrség Bisckl Mátásné személyében, ki az egész telet lopással töltötte el, amint azt a rendőrség motezés alkalmával kiderítette.

— **Faure Felix és a biciklisták.** Faure Felix a francia köztársaság új elnöke, szenvedélyes bicikliző és tagja a francia Touring sportegyletnek. A nevezett egylet elnöke — mint Parisból írják — Faurenak köztársasági elökké történt megválasztása után üdvözlő sürgönyt intézett hozzá, melyben abbéli reményének ad kifejezést, hogy Faure ezentul is szorgalmasan fog biciklizni s pártolni fogja az „egészséges, erkölcsös” gyakorlatot, mely hatalmas előmozdítója a demokráciának is.

— **A Kontur-Stéger ügy epilógusa.** A budapesti honvédkerület u. n. tiszti gyűlése tegnap délután ült össze, szentmihályi Clair Gyula tábornok elnöklete alatt, a kőbányai uti fegyvergyári laktanyában, hogy ítéletet mondjon Stéger Ubald százados, a békésgyulai ismeretes tiszti botrány hőse fölött. Stéger százados magas és befolyásos összekötéseinek sikerült kivinnie, hogy a tiszti gyűlésnek úgy tették föl a kérdést, hogy Stéger viselkedésével nem vétette a katonai becsület törvényei ellen? A tiszti gyűlés többsége a kérdésre természetesen nem-mel felelt s ezzel megmentette a századost attól a sorstól, hogy tiszti rangjától megfosztassék. A tiszti gyűlés ítélete különben csak amolyan aranyhíd a tisztességes visszavonulásra, a melynek elmaradhatlan következése lesz Stéger Ubald századosnak tiszti állásáról való önkéntes lemondása s azután rang nélkül, kegyelemből való nyugdíjaztatása.

— **Tandijmentesség az óvodákban.** A közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a tanügyi pályán működő szülők gyermekeit az állami kiseddóvókban szegénységi bizonyítvány nélkül is fel kell menteni a tandíjfizetés alól.

— **Az istálló titka.** Véres büntettnék vette elejét a csendőrség váratlan megjelenése Bedő marmarosmegyei községben. Szabó Haszkel istállójából ugyanis a múlt éjszaka eltűnt egy tehén s tegnap reggel a kárvalott ember a

közsegi előljárósággal elment Smilovics Jerik házához motozni. Smilovics az előljáróságnak megtiltotta, hogy az istállóját fölnyissa s midőn az előljáróság minden tiltakozása ellenére az istálló felé indult, hatalmas baltát ragadott. Elkecsereedett dulakodás fejlődött ki ebből s csak a csendőrség váratlan megjelenésének köszönhető, hogy az előljáróság valamelyik tagja nem lett áldozatává hivatalos kötelességének. A csendőrség segítségével a megvadult ember kezéből a baltát kicsavarták, őt magát pedig megkötötték s szemeláttára leverették az istállójáról a zárat. Amint az ajtó föl pattant, az elveszett tehén bögyve köszöntötte a gazdáját a jászol mellett. A lopást Klein Leopold és Neumann Háni, Smilovicsnak a kedvese követték el. — Smilovicsot bekisérték a técsői járásbírószágnak házába.

— Libák. Nem azt a régi históriát akarjuk feleveníteni a híres kapitoliumi ludakról, se valami szentimentális történetet elmondani valamelyes falusi libácskáról, kit esetleg hatás kedvéért Gizikének keresztelünk el és ráfogunk, hogy a szeméi osodálatosan szépek, sőt ez alkalommal a Tiszaháti libácská"-t is mellőzzük, hanem szólanunk két, hártvány uszonyokkal megáldott lábú és ide-oda töbrögő, közönséges ludról, aliás libáról. A rege így szól:

Volt a nagykamarási ösv. Werner Józsefnak nem kendermagos tyukja, hanem egy sereg hófehér libája. Milyen gyönyörű állatok voltak ezek. Mintha hattyúfiak lettek volna. Különbözött hattyúfiak lettek volna, e mellett az is bizonyít, hogy már el is gágogták hattyúdalaikat, csak hogy ezt a szép zenét nem ösv. Werner Józsefné, de Ozenecz István és Köböl András élvezte.

Történt pedig ez a következőképen. Olyan barátságban élt Czencz és Köböl egymással, mint a mesebeli Castor és Pollux. Már pedig erről a két urról azt tartja a fáma, hogy úgy rajongtak egymásért, hogy semminemű alkalommal nem lehetett őket külön-külön látni.

Ez a szoros barátság Czencz és Köböl egy este közös ivásra vitte a korcsmába. A harmadik liternél azt mondja Czencz:

— Komisz ez a világ.

Mondja rá Köböl.

— Már az.

— Jóformán enni sincs az embernek mit.

Mondja rá Köböl:

— Már nincs.

— Az ember alig is ihatik.

Mondja rá Köböl.

— Már alig.

Azután megitták a negyedik liter karcosot is, mely már kesernyésbe adta vissza a szőlő ízét. Mikor eláztak, elhatározták, hogy hazamennek. Es ekkor történt az a bizonyos história ösv. Werner Józsefné libáival.

Mert mikor a libás ház előtt botorkáltak, Czencz megint ötletezni kezdett:

— Hát ezeket a libákat látta már kend?

Mondja rá Köböl:

— Már igen.

— Nem jó volna elvinni?

Mondja rá Köböl:

— Már jó.

Es úgy tettek. De ekkor csapott közéjük a nagykamarási deus ex machina a bakter borizó személyében és nyakszirten fogta őket.

Mikor kisérte az éjjeli őr a két jó madarat, Czencz István hegmatiszán dudorászta azt az ismeretes nótát, mely e két sorral végződik:

Lám piros a liba orra,

Pedig sosa mártja borba. . . .

— Merénylet egy őrnagy ellen. Klosternauburgban tegnap reggel az egyik utcán izgalmas jelenet folyt le. Mikor Pechár őrnagy, a hadiszertár parancsnoka, a lakásbó kilépett, egy Valentin nevű munkás for gópisztolylyal háromszor rálőtt, de egyszer sem találta el. A munkás azután önmagát lötte agyon. A tett oka valószínűleg bosszu. A merénylet ugyanis, a ki több gyermeknek apja, nemrég elbocsátották a hadiszertárból, a hol alkalmazva volt.

— Megszűnt a kolera. A belügyminiszter körrendeletileg tudatta a várossal és vármegyével, hogy Marmarosban megszűnt a kolera, tehát az eddig fennállott óvintézkedések hatályon kívül helyezendők. Eddig ugyanis az a kellemetlenség várta a Marmarosvidékről jött utast, hogy őt napig elővigyázatból vesztőzár alatt tartották.

— Letartóztatott erdész. Véres eset történt gróf Andrássy Aladár zalkai erdejében, Zalamegyében. Tóth József erdész vé-

letlenül egy csapat 15—16 éves fiut talált az erdőn, a kik a fákrol fenyőbogyót szedezgettek. Az erdész közeledésére a fiuk futásnak eredtek s menekülni iparkodtak. Mikor az erdész látta, hogy kiáltásaira egyik sem áll meg, haragra lobbant és fegyverét hasznáلتa. A következő pillanatban Krelli István, a menekülők egyike megtántorodott s pár lépéssel odább holtan összeesett. A lövés halántékon érte. A többi gyerekek elmenekültek s jelentésükre a hatóság az erdészt nyomban letartóztatta. Tóth József azt állítja, hogy ő csak a levegőbe lött és golyója véletlenül talált. A letenyei járásbírószágnak vezetői a vizsgálatot, a mely első sorban annak kiderítésére irányul, jogosan használta-e a gróf erdésze a fegyvert s szándékosan avagy véletlenül oltotta-e ki a menekülő fiu életét? A letartóztatás kinos feltűnést okozott az egész uradalomban.

— Pályázatok. Az oklevél és czimertani tan-
székre a budapesti egyetemen február 20-áig; tanítói és segéd-tanítói állásokra Bosznában és Hercegovinában február 15-éig; több pénzügyi fővigyázói állásra a trencsényi pénzügyigazgatóság-nál 14 nap alatt; III. oszt. hivatalszolgái állásra a szász-kabányai járásbírószágnál 4 hét alatt.

HYMEN.

Lengyel Sándor a borossebesi Bernstein Manó és társa özég beltagja, jegyet váltott Apátiban Fischer Eszter kisasszonnyal.

EGYLETEK, TARSULATOK.

(*) Meghívás. Az „Aradi Tornaegyesület“ választmánya ma d. u. 6 órakor a lyceumi tornacsarnokban gyűlést tart, melyre a választmány T. tagjai oly kérelemmel hivatnak meg, hogy tekintettel a gyűlés tárgyanak fontosságára, valamennyien megjelenni sziveskedjenek. A gyűlés tárgya: az 1894. évi közgyűlés előkészítése. Aradon, 1895. január 24. A z e l n ö k s é g.

(*) Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület női választmánya ma délután 3 órakor a polgári fiúiskola tanácstermében (templom-utca) tanácsülésre (I. emelet jobb) ülést tart, melyre a női választmány összes tagjait tisztelettel meghívja az e l n ö k s é g.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 26. Az aradi kereskedő ifjak közmevelődési körének hangversenyyel egybekötött táncestélye (Fehér Kereszt).

Január 26. Az első aradi iparosok betegsegélyző-egyletének táncestélye (Vadember).

Február 1. Ösv. Somogyi Józsefné nővendégeinek táncestélye (Fehér Kereszt).

Február 2. Tanítók társas estélye és táncestélye (a polgári iskola dísztermében).

Február 2. Iparosifjak bálja (Iparosház).

Február 9. Az aradi tornászok társasestélye a Krispin-teremben.

Február 15. Az aradi polgári jótékony nőegylet jelmezbálja (Fehér Kereszt).

(=) Az aradi kereskedő ifjak közmevelődési köre által f. é. január hó 27-én, vasárnapaját egyleti helyiségében (Nádor szálloda) tartandó házi-estélyének műsora:

1. a) „Marsch Militaire“ Schubert Ter. től, előadják: Mayer E., Zeoltay J. és Schreyer Harry urak. b) „Liebessauer“ Eligé, előadják: Mayer E., Spitz I., Zeoltay I. és Schreyer Harry urak. 2. „A nő állása a szülők közt és a társadalomban“ írta és fölvassa: Deutsch Ignácz dr. ur. 3. a) Konti „Románca“ az „eleven ördögből“ b) „Magyar népdalok“ énekl. Rosenthal Irma k. a., Zongorán kíséri Schreyer Harry ur. 4. a) „Huszár cigány szívet rázó“ b) „Képeddel alszom el“ czimbalmon játssa: Lichtbau Regin k. a. Kezdeté 8¹/₂ órakor. Tagok által bevezetett vendégek szívesen láttatnak.

(=) A kurticsi zaidó nőegylet t. hó 26-án az ottani nagy kávéház dísztermében zártkörű táncvizalmat rendez, mely fényes sikerűnek ígérkezik. A jótékony özél iránti tekintetből a felülvizetéseket köszönettel fogadják a rendezőség, s hirtapilag nyugtázza.

(=) Erdész-bál. A borossebesi és vidéki erdészek a borossebesi kaszinó helyiségében 1895. évi február hó 9-én zártkörű erdész-bált rendeznek. A rendezőség tagjai ezek:

Aisleitner Hugó, Ajtai Sándor, Antal Miklós, Bilint Minály, Basa Lajos, Bogdán Géza, Campeán János, Daempff István, Habarfelner Béla, Hönlinger János, Móré László, Rimler Pál, Tóth József, Vermes György, Zeller Géza. Belépti díj: személyjegy 1 frt 50 kr. Családjegy 3 frt. Kezdeté 8 órakor. A tiszta jövedelem a borossebesi járási menedékház javára fog fordítottatni.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Január 24. (Csütörtök) III. Richard, tragódia.
Január 25. (Péntek) Csiterás, operette.
Január 26. (Szombat) Éva grófné, szinmű, Voss Richardtól. (Először.)
Január 27. (Vasárnap) Délután: A primadonna, bohózat; este: Bukow, a székelyek hóhéra, szinmű.

Pry Pál.

— A czimszerepben Foriss Pistával. —

(h.) Ritka kellemes élvezetben részesült tegnap este a színházlátogató közönség; kapott egy kifogástlanul megírott jellemvizeteket, jó előadásban, s egy művészi értékkel bíró alakítást arról a színésztől, kinek kiváló képességét mindenkor megérteni, méltányolni tudta.

Csoda-e, ha így a hangulat úgy a nézőtéren, mint a színpadon a legélénkebb volt, mert míg amott a látottak tarkasága kezejra készítette az idegeket, s a megelégedés tapera a tenyereket, addig emitt a jól kiérdemelt elismerés leiket öntött az előadók mind-egyikébe.

Fóris Pista a czimszerepet játszotta, művészi öntudattal, ritka sikerrel. Már színreléptekor rokonszenves tapsokkal fogadta őt a parterr, mely egész este melegen tüntetett kedvelt színészé mellett.

De volt is oka a tetszés e dokumentálásának. Fóris a kotyeles, csacska Pry száz és ezer aprólékos tényen nyugvó szerepét ott, és úgy tudta érvényre emelni, ahogyan kell, s a karakter nagy egészének kidomborítása mellett súlyt fektetett a kétségtelenül fontos detailok felhasználására is. Fóris teljes sikerét konstataáva, csak a közönség ítéletét hozzuk a nyilvánosságra.

Mellette az elsőrangú színészek egész se-rege ügyeskedett.

Elsőben is Delli Emmát és Novák Irént kell kiemelnünk, mint akik a szépem fiatal-kori, ártatlan raffineriáját interpretálták sok közrelelenséggel.

Novák Irén újabb fellépése arról győzött meg hogy szépjövőjú pályáján gyorsan fog emelkedni.

Gál, (Witherton) Balassa (Hardy) Benedek (Harry) Bihari (Willis) emeltek az összehatást.

Telt ház.

* Az olcsó könyvtárból a 337—342. számok jelentek meg mint rendezés, változatos és becses tartalommal. Ki kell köszölni emelnünk mindenkét előtt Leroy-Beaulieu eredetiben rendkívüli feltűnést keltett munkáját: „A zsidók és az antiszemita áramlat“. (341. sz.) A korszerű tárgy, meyl a szellemes francia magasabb szempontból, elfoglaltság nélküli foglalkozik, már maga megérdemli a legnagyobb figyelmet s minden olvasója nagy elégedtséggel fogja letenni a könyvet. Ara 30 kr. A női olvasóközönség nagy élvezetet fog találni Schults Johanna Colette fogadalmá (337. sz.) czimű francziából fordított regényének olvasásában, mely kétségtelenül egyike az újabb francia irodalom legkedvesebb termékeinek s méltán sorakozik Halévynek Abbé Constantinja mellé. Ara 40 kr. Nagy sajt okozott néhány év előtt Heine addig ismeretlen emlékiratának fölfedezése. Est a könyvet most Zollner Béla dr. nyújtja magyar fordításban (338. szám.) Köztudomásu, hogy Heine élete alkonyán családi és vallási okokból tüze dobta emlékiratait. Azt, a mi ezt a tűzhalált ekerülte, tartalmazza ez érdekes füzet. Ara 40 kr. A klasszikus irodalmat három füzet képviseli az Olcsó Könyvtár ez új jelenégei közt: Racine Phaedrája, (ára 20 kr.) és Voltair Zair-je (ára 20 kr.) Horváth Dóme fordításában, végül Mickiewicz szonettjei Béri Gy. fordításában. Ara 20 kr. Az Olcsó Könyvtár ez újabb füzetei is előárulják a Gyula Pál gondos szerkesztői kezét.

TÁVIRATOK.

A belügyminiszter kerületében.

Budapest, január 23. (Saj. tud. táv.) Perczel Dezső belügyminiszter f. hó 26-án utazik le kerületébe Bonyhádra. — Mint egy kerületéből érkező távirat jelenti, a választók egy küldöttsége Dombóvárig elibe utazik a jelöltnek. Január 27-én lesz a jelölő pártgyűlés és azon mondja el a belügyminiszter, mint a kerület szabadelvű párti jelöltje, a program-beszédét. Ez a program-beszéd azért lesz különösen fontos, mert a belügyi tárcza le lévén tárgyalva, Perczel ezuttal fogja kifejteni miniszteri programját is, amely elé érthető érdeklődéssel néznek a politikai körök. Január 28-án fogadja Perczel Dezső a küldöttségek tisztelgését, ugyanaznap délben pedig disztribúció lesz.

Orthodox zsidók tisztelgése Bánffynál.

Budapest, január 23. (Saj. tud. táv.) Sok városból össereglett orthodox zsidók tiszteltek ma Bánffy miniszterelnök-nél, Rosenbaum szilágyosomlyói rabbi vezetése alatt, üdvözlővén őt szabadelvűségéért, Bánffy megköszönte az üdvözlést, kifejtve, hogy ő a hazában mindenki boldogítására törekszik, felekezeti különbség nélkül. Tapasztalta, hogy a hitéhez ragaszkodó zsidóság a magyar állameszme és nemzeti törekvés támogatója. (Eljenzés.) A küldöttség tagjai mind bemutatkoztak. Azután a kultuszminiszternél kitett ivre iratkoztak föl.

Az új hajózási társaság elnöke.

Budapest, január 23. (Saját tud. táv.) A holnap megalakítandó új hajózási társaság elnökéül gróf Széchenyi Pál, vezérigazgatóul Horváth Elemér pénzügyminiszteri tanácsos választatnak meg.

Elhunyt nagybirtokos.

Budapest, január 23. (Saját tud. táv.) Pilszánovits József nagybirtokos, bácsmezei gentry, volt képviselő 64 éves korában meghalt.

Új magyar lap Amerikában.

Budapest, január 23. (Saj. tud. táv.) Az amerikába vándorolt Zichy Herman gróf volt képviselő New-Yorkban „Magyar Híradó” czimvel lapot indit.

Elitelt sáfárok.

Ungvár, január 23. (Saját tud. táv.) A belügyminiszter Fincziczky polgármestert, Mihalkovics árvaszéki ülnököt, Kaneller pénztárnokot és Benedek ellenőrt, hivatalvesztésre és az okozott károk megtérítésére ítélte.

Frigyes főherceg Bécsben.

Bécs, január 23. (Saj. tud. táv.) Frigyes főherceg ma este Pozsonyból újból ide érkezett, hogy nejevel, Izabella főhercegnővel, a ki ma Lihcteneggéből ide visszatér, a holnapi udvari bálon részt vegyen. Festetich Andor gróf földmívelésügyi miniszter tegnap este ide érkezett.

A király személye körüli miniszter.

Bécs, január 23. (Saját tud. táv.) Andrassy gr. a király személye körüli volt miniszter ma bucsuzott hivatalából. Josika br. hivatalát még a nap folyamán elfoglalta.

A „Pol. Corr.” Bánffyról.

Bécs, január 23. (Saj. tud. távirata.) A „Pol. Corr.” féléhivatalos távirata kifejti, hogy mily örvendetesen csálódtak a magyar liberálisok Bánffyban. Több erőt, tudást és ügyességet találtak benne, mint hitték. Eddigi működése lelkesítőleg hatott a liberálisokra és erősen összetartókká tévé őket, ami a fuziót ismét messzire elhalasztotta.

Casimir Perier utja.

Páris, január 23. (Saj. tud. táv.) Casimir Perier feleségével délre utazik. Ezzel megczáfolja a hirtelét.

A hóvihar áldozatai.

Smyrna, január 23. (Saj. tud. táv.) Koniah közelében a hóvihar 22 utast eltemetett.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, január 23.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékeltlen kínáltak, a vételkedv kedvező volt, az irányzat csendes maradt, elkelt 25,000 mm. változatlan áron. Eladások:

	mmassa	kilogramm	ft
Tiszavidéki	200	82.	6.87 $\frac{1}{2}$
„	600	81. ⁵	6.85
„	200	81. ⁵	6.80
„	100	81.	6.80
Pestvidéki	1600	81.	6.85
„	1400	80.	6.85
„	1900	79.	6.85
„	800	76.	6.80
Fehérmegyei	1000	80.	6.77 $\frac{1}{2}$
Bánáti	5000	79.	6.85
„	3400	78. ⁵	6.82 $\frac{1}{2}$
Serlei	1500	79.	6.80
„	2000	79.	6.80
Zab	100		6.25
„	100		6.20
„	100		6.15
„	100		6.06

Határidőzlet: Amerikából érkezett lanyhább jegyzések dacára nálunk szilárdan indult az üzlet buzában s tekintettel az élénkebb készáru fizletre pár krral szilárdabban zárult. — Tengeri élénkebben indult s erős vásárlási kedvre szilárdan zárult.

Zárul 11 órakor

Buza március—április 1894	6.98—7.—
Buza szeptember—október 1894	6.60—6.61
Tengeri május—június 1894	5.56—5.58
Tengeri őszre	6.24—6.26
Zab március—április 1894	6.02—6.03
Zab őszre	6.02—6.03
Káposztarepoze	10.65—10.75

Külföld: New-York: buzára $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$, tengerire $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{4}$ lanyhább, Chicago, és Páris lanyha, London és Liverpool változatlan.

Értéktőzsde: Ma igen szilárdan indult, s külföldi magasabb jegyzésekre, úgy nemzetközi mint helyi papirok tetemes szilárdsággal zárultak.

Zárul 11 órakor:

Oszták hitelrészvény	415.—
Magyar hitelrészvény	505.75
Oszták államvasút	399.25
Rima-Murányi	88.50
Déli vasút	104.50

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi jan. hó 22-én. Fizott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilg-on felüli súlyban) 41.5—42. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 41.5—42. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kilg-on felüli súlyban) 43.—44. krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 43.—43.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 kilg. terjedő súlyban) 43.—44. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilg-on felüli súlyban) 41.5—42. krig. — Közép (pkint 220—280 kilg. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pkint 220 kilgig terjedő súlyban) 43.—44. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kilg. felüli súlyban) 42.—42.5 krig. Közép (páronként 220—260 kilg. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (páronként 220 kilgig terjedő súlyban) 40.5—41.5 krig. Sertésárak.

s z á m 1895. jan. hó 20-án volt készlet 118,239 darab. 1895. jan. hó 21-én felhajtator: 868 darab. 1895. jan. 22-én elszállított: 3019 drb. 1895. jan. 21-én maradt készletben 116,088 drb. — A hizottsertés fizletirányzata: Lanyha.

Szésűzlet.

— Január 23. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 52.75, kicsinyben 53.— hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{4}$ beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatózsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, január 23. d. u. 5 óra.

	100 kg. ár	100 kg. ár
	frttól	frtig
Buza bászai uj	6.50	6.75
Buza tiszavidéki	6.55	6.80
Buza pestvidéki	6.50	6.75
Buza fehérmegyei	6.50	6.75
Buza bácskai	6.60	6.85
Roze uj, I-ső rendű	5.45	5.70
Roze uj, II-od rendű	5.40	5.65
Arpa takarmány	5.30	6.15
Arpa égetni való	6.30	6.80
Arpa sörfőzdei	7.15	8.15
Zab	5.90	6.35
Tengeri bászai	6.10	6.15
Tengeri másomű	6.—	6.05
Káposzta-repoze bászai		
Köles	6.20	6.80
Buza szept.-okt.	6.61	6.68
Buza márcz.-ápr.	6.93	7.—
Buza máj.-jun.	5.56	5.58
Roze szept.-okt.	6.26	6.28
Tengeri jul.-aug.		
Tengeri aug.-szept.		
Tengeri októberre		
Zab márcz.-ápr.	6.—	6.05
Zab szept.-okt.	6.01	6.03
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.	10.65	10.95

Aradvárosi

színház.

Évadberlet
111. szám.

Havibérlet
11. szám.

Csütörtökön, 1895. január 24-én

III-ik Richard király.

Tragedia 5 felvonásban. Irta: Shakespeare. Fordította: Szigligeti Ede. Zenéjét szerző: Volckmann Róbert.

SZEMÉLYEK:

IV. Edvárd király Tompa K.
Edvárd, walesi herceg, a király fia Kaczor Nina.
Richard, yorki herceg, a király fia Novák Irén.
George, clarencei herceg, a király öccse Benedek Gy.
Richard, glostori herceg, utóbb III. Richard, a király öccse Gál Gyula.
Clarence, kis fia Klei Margit.
Henrik, Richmond gróf Bihari Akos.
Bourshier, bibornok Rónasszéki.
Buckingham, herceg Balassa J.
Dorset marquis, a királyné gyermeke Csátár Gy.
Hastings, lord Hunyady J.
Stanley, lord Csátár Gy.
Sir Richard Ratoliff Solyom L.
Sir William Catesby Szeodrei M.
Erzsébet királyné, IV. Edvárd neje Laskodi A.
Margit, VI. Henrik özvegye Rónasszéki.
York hercegné, IV. Edvárd, Clarence és Gloster anyja Tolnainé.
Lady Anna, Edvárd, wales herceg özvegye Angyal Ilka.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Január 23. —

Arany Kulcs szálloda: Hajduk Vazul földmives, Garahoncz. Wank János tanító, Világos. Albert Julianna szobaleány, Budapest.

Három Király szálloda: Kaudász Adolf gabonakereskedő, Gyula.

KIS LOTTO.

Prágai:

71, 45, 48, 60, 85.

Nagy-Szebeni:

3, 90, 35, 32, 74.

Felölös szerkesztő: Kass Geza.

25853/1894.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 7286/94. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a csehországi cs. kir. helytartóság f. évi november hó 5-én 153,685. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi sertések azonnali levágás céljából mindazon csehországi városokba bevihetők, melyekben közhírvég van, hova az állatok a vasuti állomástól lófogatu kocsikon szállítandók.

Arad, 1894. december 15.

A városi tanács.

Magv. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.

23805/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Piski állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1895. évi május 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1898. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják. Az 50 kros bélyeggel és a borítékon «Aján-

lat a piskii pályavendéglő bérletére» felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve 1895. évi márczius hó 15-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 frt azaz egyszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1895. évi márczius hó 14. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon letendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

As ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik. Aradon, 1894. október hó 9-én.

Az üzletvezetőség.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

Budapest—Arad.

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,13	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,26
Kurtios	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,56	6,55	6,10

Arad—Budapest.

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtios	11,58	8,38	10,16
Lőkősháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

Erdély felé.

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Györök	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Berzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvár	5,21	8,38	—	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piski	—	11,04	9,38	—
Gyulafehvár	—	12,51	11,25	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,54	11,40

Erdély felől.

	éjjel	éjjel	—	este
Tövis indul	3,36	3,19	—	1,35
Gyulafehvár	3,59	4,04	—	2,14
Piski	5,05	6,05	—	3,59
Soborsin	6,33	8,21	4,00	6,26
Tótvár	—	8,40	4,21	6,42
Berzova	—	9,09	4,50	7,07
Konop	—	9,25	5,09	7,24
Radna-Lippa	7,29	9,58	5,47	7,56
Paulis	—	10,11	6,02	8,08
Györök	—	10,25	6,18	8,20
Glogovác	—	10,48	6,47	8,44
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00	8,55

Arad—Csaba—Nagyvárad.

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,58
Sofronya	5,31	4,18
Kurtios	5,44	4,45
Lőkősháza	6,00	5,13
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,07	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

Nagyvárad—Csaba—Arad.

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lőkősháza	8,14	7,58
Kurtios	8,38	8,15
Sofronya	8,58	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

Arad—Temesvár.

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Orczifalva	7,20	1,09	6,34
Merczifalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,43	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39

Temesvár—Arad.

	reggel	d. u.	éjjel
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merczifalva	9,04	1,59	9,43
Orczifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjenő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikió	9,51	7,28
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	8,03
Elek	5,30	8,23
Ottlaka	5,40	8,36
Sikió	5,51	8,50
Székudvar	6,03	4,06
Kisjenő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

Mezőhegyes—Kétegyháza.

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,30
Kamarásmaj.	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovács-háza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bodzás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

Kétegyháza—Mezőhegyes.

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	8,00	5,16
Bánkut	3,22	5,36
Megyés-Bodzás	3,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovács-háza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-maj.	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

Arad—Szeged.

	reggel	d. e.	d. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,38	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagyalak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,28	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

Szeged—Arad.]

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,04	5,43
Apátfalva	3,55	7,23	6,02
Nagyalak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,59	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Battonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt.-Tamás	6,23	9,38	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

Arad—Gurahonoz.]

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,28	12,30
Ótvenes	6,58	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,00
Világos	7,46	6,29	2,39
Muszka-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,08
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alosill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

Gurahonoz—Arad.

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	8,10	4,25
Almás-Alosill	4,37	8,27	4,52
Borossebes-Buttyin	5,05	8,56	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,28	6,54
Borosjenő	5,58	4,47	7,40
Apatelek	6,06	4,57	8,00
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muszka-Magyarád	6,48	5,38	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Anna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ótvenes	7,44	6,34	11,18
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,43

Borosjenő—Csermő.

	délut.	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

Csermő—Borosjenő.

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

Jegyző-segéd.

A jegyzői teendőkhöz jártas segéd 15 frt havi fizetés és mosás ágyműn kívül teljes ellátás mellett alulirotnál azonnal alkalmazást nyerhet.

63. 1—1.

Magyari Mihály
apateleki jegyző.

26133/1894.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. belügyminisztériumnak 101636/1894. számú intézkedése nyomán ezennel közzhírre tétetik, hogy az 1894. évben engedély mellett termelt dohány beváltására kiküldött bizottság Arad sz. kir. város területén f. évi december 10-től 1895. évi február hó 23-ig működik.

Arad, 1894. december 12.

A városi tanács.

Védjegy. **Mária-zelli** Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál. nélkülözhetetlen és ártalmatlan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, fejfájás, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorégés, felülleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, andor és hányás, gyomorgörgős szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájánál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellel és italokkal, giliszták, májbajok és hámrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Mária-zelli gyomor-cseppek** évek óta kitűnően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást figyelmesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Mária-zelli gyomor-cseppek** valódián kaphatók.

Aradon: **Ring Lajos, Kiss István, Schäffer és Földes Kelemen** urak gyógyszerházaiban.
Buttyiban: **Tomcsányi L.** ur gyógyszerházaiban. Kőrösbányán: **Schisegl Károly** ur gyógyszerházaiban. Új Szt.-Annán: **Felátár Ad.** és **Vargassy János** urak gyógyszerházaiban. 34 3—22.

Soha többé az életben! Sem játékszer! Sem szédelgés!

Véletlen nagyobb bevásárlások foiytán az alábbi

millenniumi collectiót
bámulatra gerjesztő árban,
3 forint 50 krajczárért

adhatom el, de csakis fenntartással, azaz amíg a készlet tart.

1 kit. remontoir-anker-zsebóra másodpercmutató- és mutató-igazitóval, díszes kivitelű nickel tokban,
1 finom arany imit. óraláncz
1 elegans órafityeléssel,
2 elegans doublé kézelógomb mechanikai csattal,
3 elegans doublé inggomb,
1 doublé nyakkendő, nagyon elegans, gyönyörű koutánzatokkal, a tü. feje lekapcsolva inggombnak is használható,
1 pénzerszény koronákra, egészen bőrből.

Mindezen 10 tárgy 3 forint 50 krajczár mesés árért.

Szétküldés csak a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett. 3 frt 70 kr beküldésénél bérmentve, míg utánvétnél az illetékek a portót nagyobbítják.

Nem tetszés esetén, a pénzt vissza küldöm.

Megrendelések minél előbb intézendők

KOMMEN E.-hez,
Budapest, Uj-utca 9.

53. 2—2.

26532/1894.

Hirdetmény.

Városunk közönségének ezennel tudomására hozzuk, hogy azon magánosok, kik saját házi szükségletükre a közbiztonságon hentes által sertést vágatnak, tartoznak a városi fogyasztási adó felügyelőségtől előzetesen igazolványt beszerezni, mert különben a vágás a fogyasztási adó befizetését igazoló bárcza nélkül meg nem engedtetik.

Arad, 1894. decz. 15.

A városi tanács.

6/895. g. sz.

Hirdetmény.

A városi partvédművek fenntartásához mintegy 5000 drb jóminőségű, legalább 4 méter hosszú rőzsére lévén szükség, felhivatnak a vállalkozók, miszerint az erre vonatkozó ajánlatukat a gazdasági szék elnöke előtt szóval vagy írásban mielőbb tegyék meg.

Arad, 1895. január 7-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

Aradmegyei takarékpénztár.

Az aradmegyei takarékpénztár t. részvényesei

a folyó évi február hó 10-én délelőtt 10 órakor

az intézet helyiségében tartandó

XXIV. évi rendes közgyűlésre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tárgysorozat:

I. Az évi jelentés, az 1894. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése, határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.

II. Az igazgatóság javaslata az alaptőke felemelése, és ezzel kapcsolatban az alapszabályok 3. §-nak megfelelő módosítása tárgyában.

III. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság megbízási idejének lejártá folytán: négy igazgatósági tag, egy felügyelő-bizottsági elnök, két felügyelő-bizottsági rendes és egy póttag, valamint kilencz választmányi tag választása.

IV. A t. részvényesek netaláni indítványai.

Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni óhajtanak, felkéretnek, miszerint részvényeiket a közgyűlés napjáig **az intézet pénztáránál**, vagy annak fiókpenztáránál **Eleken** nyugta mellett letéteményezni sziveskedjenek.

Aradon, 1895. évi január hó 23-án.

64. 1—3.

Az igazgatóság.